FORT HILL

LURLEY MANOR

Joh: Jac: Jenner
SS. Theologiæ Stud:
1724.

2412

HADRIANI RELANDI

ORIENTALIUM LINGUARUM IN ACA-
DEMIA TRAJECTINA PROFESSORIS

GALATEA.

LUSUS POETICUS

ET

VARIA POEMATA

Editio Quarta.

TRAJECTI ad RHENUM,

Apud HENRICUM SCHOUTEN, 1724.

By den Drukker deſes, is nog gedrukt,

Joh. Chriſt. Löers Diſſertatio Theologica de Angelorum Corporibus.

P. E. Jablonski Diſſertatio de Lingua Lycaonica.

LATINAE POËSEOS
FAUTORIBUS
S. P.

NEſcio fere, quo caſu fortunato hic luſus Poeticus Viri Cl: HADRIANI RELANDI, Orientalium Linguarum dum viveret in Academia Trajectina Profeſſoris, in meas manus dincrieit. Elegans hoc carmen idvidiſſet ſuo ſeculo Poëta, quod plurima carmina ineunte aetatis flore ducta, iis forte qui ſupercilium non ſatis ponunt minus grata fore verebatur: ſed dandum aliquid eſt aetati. Hi luſus ſuo auctori fere ſubducti ſunt; nec carmina haec, Naſonem & ejus genium ſpirantia ipſe Cl: RELANDUS unquam edidiſſet: ſed ejus amicus. inſcio auctore, illa praelo commiſit. Elegantias in illis notare poteris & nihil quod honeſtas aures offendit. Utere hiſce mi Lector, & animum, gravioribus curis defeſſum, refice. Ultrajecti CIↃ IↃ CCXXIV.

AD CELEBERRIMUM VIRUM

PETRUM FRANCIUM.

FRANCI, *qui Batavo fugientem limine Phoebum*
Siſtis ad Amſtelias, numine plenus, aquas,
Cujus ad heroos ſtupuit Germania cantus,
Queis voluit toto Caeſar ab orbe legi:
Hadria quem placidus ſuſpenſis audiit undis,
Dum canis Jonio parta tropaea mari,
Quem Charites, quem blanda Venus, tenerique lepores,
A cunis faciles edocuere modos.
Da veniam, Vir Magne, tuis advolvitur aris
Muſa, Cytheriacae facta miniſtra Deae.
Si vacat, incultas exacta litura Camoenas
Deleat arbitrio ſtentque cadantque Tuo.
Tu puerum teneris finxiſti primus ab annis,
Si quid in his ſupereſt artis, id omne Tuum eſt.

ELE-

ELEGIA
PRIMA.

SCilicet, incaſſum tenero pugnamus amori,
Et fugimus blando ſubdere colla jugo.
Experior ſpretae, male providus, arma Diones.
Suſcitat extinctas Numinis ira faces.
Teligerum quicunque Deum contemnit amator
Aſperat ultrices in ſua fata manus.
Ah! quoties dixi? longe fugiemus amores:
Dira ſub obducto melle venena latent.
Quin oculos docui, ne quae ſibi vulnera quaerant,
Figere in oppoſito lumina caſta ſolo?
Heu, ubi nunc decreta recens conſtantia mentis,
Credita non ullas poſt alitura faces?
Non ulli tam certa unquam ſervire puellae,
Sed comes aethereo fida futura choro.
Quicquid id eſt, periit. Mea me ſapientia, ſi qua eſt
Deſerit, illecebris pulſa, puella, tuis.
Depaſcis nova flamma meas, Galatea, medullas.
Frigidaque, occulto, ſis licet, igne noces.
Da veniam quod amem. Sit amor culpabilis: illa
Naſcitur ex meritis unica culpa tuis.
O cur tam lato nos dividis intervallo
Sors deſideriis non ſatis apta meis!
Me miſerum? O utinam liceat ſperare quod opto!
Spem ſi concipiam, ſpes mihi crimen erit.
Ingenii quod adhuc ſuper eſt, audacia vota
Culpat, & inſani ridet amoris opus.
Ipſe meae judex cauſae me judice damnor.
Arbitrium alterius cauſa tacenda fugit.
Aeſtuat internis agitatus motibus ardor,
Quaſque fovet vires ſuſtinet ipſe ſuas.

 At

At tibi ſi prodam (quid enim niſi prodere ſperem?)
Dicar amicitiae jus violaſſe Tuae.
Quae Venerem, quae tela Dei narrata cachinno
Excipis, ardores num paterere meos?
Laeſa novo dices convitia mille calori.
Forſan & a facie cogar abeſſe tua.
Ah! facie privata tuâ ſi tempora cogar
Ducere, ſat poenae flamma ſuperba ſubit.
Nulla dies miſero tunc illuceſcet amanti,
Et mens aeterna nocte ſepulta gemet.
Nil mihi vobiſcum eſt, qui Phoebum inducitis orbi,
Qua lubet, ignivomi currite ſolis equi:
Clarius illuſtrat mentem, praeferre nitori
Sidus Apollineo quod meus audet amor.
Una mihi facies tenebras inducit opacas,
Una fugat tenebras, reſtituitque diem.
Quo mihi libertas nimium conceſſa furenti,
Libertas flammae cauſa futura meae?
Quid genua arſuro propius conjuncta ſedili,
Quaeque mihi finxi lumina blanda, juvant?
Inſidiata mihi toties Cytheraea videndam
Te dedit, & ſolis juſſit adeſſe locis.
Scilicet, ut mediâ, qua cingitur, indiget unda,
Captat & incertos Tantalus ore cibos,
Sic levibus tantum numeris Galatea canatur,
Nec detur votis illa fruenda meis.
Falſa canam vates: parili mea flagret amore,
Et ſciat in venas, quem negat, eſſe Deum.

E L E G I A II.

Dî, quibus eſt mandata meae tutela ſalutis,
Ferte mihi, ſi quam ferre poteſtis, opem.

Hoc

Hoc habet. Haeſuros animo concepimus ignes,
Nec licet arbitrium mentis habere meae.
O nunquam delenda meis Galatea medullis,
Tu mihi, dum vivam, flamma perennis eris.
Mens bona, quae Paphiis nunquam laedenda ſagittis
Credebat puerum vincere poſſe Deum,
Mens bona, præcipites animi compeſcere motus
Docta, repentino :acta ſtupore, ſilet.
Non ſilet haec. Fallor. Quae ſola necare favillas
Ante meas potuit, ſuſcitat ipſa meas.
Illa vagos quondam ſenſus hac voce monebat,
Neſcitis miſeri quot mala gignat amor.
Tempore forma perit, paucilque ea carpitur annis.
Dum licet, Idalii pellite tela Dei.
His ego firmatus monitis me poſſe putavi
Innocua Cypriam mente videre Deam.
Si qua puella meis furtim offerretur ocellis,
Ne pacem, dixi, deſtruat illa meam.
Protinus inde oculos, dubiamque avertere mentem
Suſtinui, & Veneris tutus ab igne fui.
Nunc bona mens mirata tuam, pulcherrima, formam,
Ipſa mihi dicit: Quam ſapienter amas!
Legitimo, qui Te cepit, da fraena calori.
Cedo, nec indignor, legibus ipſe meis.
Te quoties monui, ne quo capereris amore.
Haec animum teneat, non nego, forma tuum.
Qui videt hanc, nulloque animum depaſcitur igne,
Ille bonae mentis nil habet, ille ſtupet.
Quis ferat undantes in eburna fronte capillos,
Brachiaque intacta candidiora nive?
Quis ferat ah! roſeaſque genas, & dulce tumentes,
Ut propius tacitâ baſia voce rogent?
Quis ferat ardentes oculos? & ametur ametque
Forma Cytheriacae par Galatea Deae.

E L E G I A. III.

FElix o nimium, cui caſti mater amoris
Ad ſua tranquillum regna paravit iter.
Felix, qui meruit ſecuram ducere vitam,
Plenaque ſperati gaudia noſſe tori.
Felix, qui potuit feſſos erroribus annos
Reſpicere, & laeto claudere fine dies.
Dum reliquos dubio palantes tramite cernit,
Prima quibus fallax vulnera fecit amor.
Ah! pereat, quicunque ſuos contemnit amores,
Nec didicit Veneris mite ſubire jugum.
Illum crediderim cinctum praecordia ſaxo
Frigore Riphaeas vincere poſſe nives.
Oſcula quum ſubeunt, & amati pectoris aeſtus,
Blandaque Sicaniis uda labella favis,
Surripimur. Reliquis herbae medeantur, amantis
Cura tamen medicam reſpuit una manum.
Quam dulce eſt teneris feſſum requieſcere in ulnis,
Dum recipit pulchro te tua nympha ſinu?
Candida dum cupido circum dant brachia collo
Blanda columbinis nexibus ora ligat?
Non ſecus ac ſtringi ſolet ambitioſa corymbis
Pampinus, & junctas ſpargit in aſtra comas.
Quam dulce eſt, firmo nexis adamante lacertis,
Baſia mille capi, baſia mille dari?
Fallor, & haec animae rores, non baſia, dico,
Vernaque Paeſtanis nata roſeta jugis.
Poſſidet hic fulvas Pactoli ſolus arenas,
Poſſidet hic gemmas, gemmifer Inde, tuas.
Eſt aliquid tacitas effundere poſſe querelas,
Hoc quoque ſolamen dulce doloris, habet.
Eſt aliquid dubiae per amara pericula vitae
Moeroris ſocia laetitiaeque frui.

Hei mihi, quod grata ſingantur imagine forſan
  Non eventuri . gaudia vana, dies!
Forſitan haec cupidae tantum vaga ſomnia mentis
  Materiem numeris Dî voluere meis.
Ergone funeſtae fruſtra luctantia morti
  Lumina non poterit condere grata manus?
Ergone in Elyſiis errabit ſola viretis,
  Solaque compoſitos umbra videbit avos?
Qui tamen infauſtam tranſibit conſcius urnam,
  Dicet: & hic aliquo dignus amore fuit.
Carmine quae toties cecinit, ſenſiſſe merebat
  Gaudia legitimi deliciaſque tori.

E L E G I A IV.

QUando erit illa dies, quum laudatiſſima forma
  Ibis in amplexus, o Galatea, meos.
Te peto, te veneror, tibi motas offero flemmas.
  Non facit ad curas ulla puella meas.
Nulla meas alio temerabit amore medullas,
  Nulla mihi teneri cauſa caloris erit.
Non iterum incertis animus jactabitur undis,
  Nec dabimus dubio lintea noſtra mari.
Hactenus innumeros ducta eſt mihi vita per ignes,
  Et vario arſerunt pectore mille faces.
Quam ſaepe ingemui? requies levet unica feſſum,
  Et teneat portum, quem peto, quaſſa ratis.
Di voto favere meo. Galatea favillis
  Impoſuit fraenum ſola modumque meis.
Sola meos poſthac Galatea fovebit amores,
  Sola mihi fletus, ſolaque riſus, erit,
AEternumque meis vivet celebrata Camoenis,
  Si faveant numeris fata benigna meis.
Spes mea, conceptos ne dedignare calores,
  Et tibi devotae ſuſcipe mentis opus.

Fata velint ſpirare tua me ſemper in aura,
Ut paſcas oculos, detineaſque meos
Cara puella, puella oculis mihi carior ipſis,
Et ſi quid caris carius eſt oculis.
Te licet abſentem mihi quaelibet hora reducit,
Quoque oculis nequeo pergere, mente feror:
Ipſaque nocturnis tua ludit imago ſub umbris,
Qua. licet ignara, Te datur arte frui.
At ſimul oceano ſol extulit aureus axes,
Ortaque turbavit gaudia noſtra dies,
Sponte meo primum formatur nomen in ore,
Nomen adorandum quod mihi ſemper erit,
Quod multa invideant mihi nomina, nominis hujus
Quaelibet eſt animo littera ſculpta meo.
Sculpta meo? Non. ſculpta tuo: meus eſſe ſolebat,
Qui modo, Te viſa, deſiit eſſe meus.
Ille tuo mixtus veſtrae committitur aurae,
Praebens captivas in tua vincla manus.
Ante Pater Rhenus Garamantas viſet & Indos.
Et Batavam tingent Nilus & Indus humum.
Ante meae capient me tandem oblivia dextrae,
Quam poſſim formae non meminiſſe Tuae,
Atque in Te fixos alio transferre calores.
Summa precor vitae meta ſit illa meae?

E L E G I A V.

AD GALATEAM AEGROTANTEM.

ERgone ſollicito nimium torreris ab aeſtu,
Quoque ſoles thalamo ſurgere mane, jaces?
Exuritque tuas infelix flamma medullas,
O decus, o animae pars, Galatea, meae!
Nec Tibi ſunt faciles ſomni, nec dulcia noctis
Otia, nec gratus, qui fuit ante, cibus?

Ad-

Adducti livent artus. Natura dolori
  Ceſſit, & injuſto pondere preſſa jacet.
Heu! ubi nunc luſus, ubi nunc tot gaudia regnant,
  Et toties roſeo fuſus ab ore lepos?
Tot Charites, Venereſque uno languere cubili
  Et ſocias moeſti cernimus eſſe tori.
Scilicet heic gelidis, quae ſemina duxit ab undis,
  Et male, captato frigore, flamma furit.
Auxilium Medicine negat. Tentavimus artem.
  Non Tibi fert Tenedos, non Epidaurus, opem.
Altera quaerenda eſt; quae lentum pellere morbum
  Docta ſit, & votis annuat aequa meis.
Diva Minerva ſuis facilem ſe praebet alumnis:
  Non minus haec artes, queis medeatur, habet.
Hanc ego ſupplicibus lacrymis elegiſque precabor
  Ut tibi det pigro ſurgere poſſe toro.
Ipſa preces fundet, quum ſit Patre nata Deorum,
  Hae Clarium flectent ad tua vota Deum.
Ad mea ni potius dicatur vota movendum
  Numen, in hoc morbo quem plus urit amor.
Urit amor, Galatea, tui, qui mente fovetur,
  Quodque poteſt verbis promere, promit, Amo.
Si quis enim noſtros deſcribere poſſit amores,
  Ille ſua credat ſidera tacta manu.
Quantus amor lateat, taciturna ſilentia produnt:
  Qui magis ut fervet, plus amat arte tegi.
O utinam Tua me torquerent vincla, tuoque
  Haererem affixus, pondus inane, toro.
Sic non tormentis ambo premeremur iiſdem,
  Aut faceret curas unica cura duas.
At, puto, decipior, Galatea, tuique favores
  Augurium fallent deſtituentque meum.

E L È G I A VI.

NUper erat, tenui mea cum Galatea ſuſurro
 Diceret: o liceat ſi tibi pauca loqui?
Ille locus votis non conveniebat amantum.
 Multa oberant juvenum lumina, multa ſenum.
Hoc quoque, quod furtim nobis Galatea locuta eſt,
 Vix poterat nullo conſpiciente capi.
Mens ſtupet, & dubiis huc illuc acta procellis
 Fluctuat, Aegaeis ut vaga Delos aquis.
Nec modus aut ſpes ulla ſubit. Galatea labanti
 Surgerit una animo ſpemque modumque meo.
Nona ſuburbanis me cras dabit hora viretis,
 Ut venias curam tu modo, dixit, habe.
Digredimur, longamque traho per taedia noctem,
 Ut referant dominam ſomnia vana meam.
Ficta licet tremulis infigam baſia labris,
 A tenero videor, mox vigil, ore rapi.
Quæ non cunctanti feci convitia Phoebo?
 Ingemui quoties? Invide redde diem.
Daphne, primus amor, ſubeat Peneia menti,
 Et quaecunque tuas ſenſit amica faces
Dum tua te cupidis Tethys ſuſpirat in undis,
 Urges praecipites ingenioſus equos.
Non indigna Tibi cura eſt Galatea, favillas
 Apta fovere tuas, ſed magis apta meas
Jamque optata dies & amicior hora refulſit.
 Hei mihi! quam votis ſaepe petita meis!
Jamque relinquendae ſera demitur invida portae,
 At primo tactum vix pede limen erat,
Protinus obductum praetexunt nubila coelum,
 Et gravis effuſis defluit imber aquis.
Ipſa iterum Pallas, rabido ſtimulata furore
 Disjicit irata jam ſua tela manu.

Nec

Nec magis infeſtos jaculata eſt nubibus ignes,
  Argivas quateret quum furioſa rates.
Me miſerum! inſolito ſtupefactus fulminis ictu
  Terreor, & verſo cardine claudo fores.
Terreor, & fruſtra Galatea expectat amantem,
  Nec fruitur votis ille vel illa ſuis.
O immane nefas, atque irreparabile damnum!
  O ſcelus! o ſola morte pianda lues!
Si tam lenta illum tenuiſſet cura puellae,
  Gaudia Leandro nulla tuliſſet amor.
Non ſic Antiope medios abducta per hoſtes,
  Nec foret Actaeo Phaedra rapina duci.
Arcibus Orchomeni poſt mille pericula ſtratis
  Venit in Herculeos nata Creonte ſinus.
Per vada per ſyrtes Helenam raptura tetendit,
  Nec timuit ſaevas Darpana puppis aquas.
Thrax Phlegethontaeas laudatur vectus ad umbras
  Eurydicen Stygio ſurripuiſſe Jovi.
Solvat ut immiti Cepheïda rupe, minacem
  Victor Abantiades ſuſtulit enſe feram.
Nec mihi Tu tanti es, Galatea, neganda per imbres?
  Et potui ignava, turpe! latere domo?
Cur ego turbati metuens vaga murmura coeli,
  Neglexi dominam lentus inerſque meam?
Pro qua debueram, ſpreto diſcrimine vitae,
  Therodamantaeas ſollicitare feras,
Quae fuerat flammas medioſque adeunda per enſes,
  Cur per me votis excidit illa ſuis?
Poenitet admiſſi. Merui tua fulmina demens,
  Fulminibus magni plus metuenda Jovis.
Da veniam, Galatea, meae, mitiſſima, culpae,
  Néc rigido fultum cor adamante gere.
Munera, ſi crimen ſpectes, indebita poſco.
  Conveniunt formae ſed tamen illa tuae.
Ex oculis invita tuis clementia ſpirat,
  Quam niſi tu dederis, ſe dabit ipſa mihi.

E L E G I A VII.

DE OCULIS GALATEAE.

NOs oculi cepere tui, cepere capilli;
Sed magis his oculi, pulcra puella, tui.
O nimium fortes oculi, volucreſque ſagittae!
O nimis ad flammas lumina nata meas!
Cur ego vos toties immotis laeſus ocellis
Aſpicio, & flammis do facibuſque viam?
Queis mea mox arſura diu præcordia novi?
Do faciles aditus hoſtibus ipſe meis.
Illi tranquillam mentis laeſere quietem,
Qua potui nullo tactus ab igne frui.
Quod mea vicinae reſonent ſuſpiria ſylvae,
Quod mihi per lacrymas uda teratur humus,
Quod mihi ſueta quies ſit onus, lectumque peroſa
Membra negent ſolito feſſa cubare toro,
Quodque tot inſomnes (o quanta moleſtia!) noctes,
Quas ego juravi ſaecla fuiſſe, traham,
Quod nullae placeant, quamvis placuiſſe laborent.
Quod faveant ſtudiis tempora nulla meis,
Quod mea multorum moveant lamenta cachinnos,
Hoc faciunt oculi, pulcra puella, tui.
Et tamen hos oculos non deſino contemplari,
Utque mihi faciant vulnera, pejus amo.
Ah! quoties ea verſa alio ſeducere conor,
Lumina conatus deſtituere meos?
Haec quoque ſi claudam, quod vix me poſſe fatendum eſt
Perrumpunt oculis ſpicula miſſa tuis.
Haud aliter, ſummo veniunt quae fulmina coelo,
Ipſa ſibi faciunt, non remoranda, viam.
Quae mihi pro tantis perſolvent praemia curis,
Hoc oculos doceas ipſa puella tuos.

Quum requieſcere me thalamo patieris in uno,
Meque tui ſocium vis, Galatea, tori,
His oculis, ſomno languentibus, oſcula figens
Excutiam ſomnos ore tepente tuos.
Tuque oculos leviter tollens te reddere ſomno,
Languorem gemitu teſtificata, voles.
Oſcula ſi repetam; dextra removebis amantem,
Inque ſinus recidet lenguida dextra meos.
Hanc ego complactar, teneraeque tenerrima figam
Oſcula, mox oculis illa negata tuis.
Quaeque novo rurſus mea membra calore fovebit,
Imponam collo pectoribuſque meis.
Ille calor, calor ille meos accendet amores,
Et ſenſim ſidet cordis ad ima mei,
Has mihi nocturnum tranſpirans dextera rorem,
Has mihi delicias dextera laſſa feret.
Poſtque morae minimum tua cingam colla lacertis,
Atque oculis referam baſia certa tuis.

E L E G I A VIII.

D E A M I C O.

QUod rigido nuper glaciarunt cortice pectus
Frigora Sithonias vincere nata niues,
Flectere millenae quod non potuere puellae,
Geritur & Paphiae fit nova praeda Deae.
Uritur, ac blandos intra ſe concipit ignes,
Et tener in tenero corde triumphat amor.
Victrici, Dea, cinge comis & tempora myrto.
Sùccubuit telis ferreus ille tuis.
Ille licet triplici munitus robore ſenſit
Laeſiſſe irati Numinis arma jecur,
Laetaturque novo praecordia toſtus ab aeſtu
Spreta ſub auſpiciis aera merere tuis.

Ut

Ut vidi, digitis elapſa ſtupore remiſſis
  Decidit inſolitae nuntia charta facis.
Vix oculis adhibere fidem, vix credere lectis
  Suſtinui verbis. vera fatebor, Amo.
Nunc eat, & doctis porro confidat Athenis,
  Atque in Palladio nomine querat opem.
Quid juvat Actaeae ſtudia excoluiſſe Minervae?
  Quid juvat Aonio conſenuiſſe choro?
Unus amor tanti eſt (Muſae valeatis & artes)
  Ut mihi ſit vita carior ille mea.
Eripimus numeros Veneri, qui prima ſeveris
  Artibus & ſtudiis tempora noſtra damus.
Dulcius eſt dulces didiciſſe Cupidinis artes,
  Blandaque melliflui gaudia noſſe tori.
Non ego divitias Arabum, Galatea, paciſci,
  Hac, ſi te cogar, lege, carere, velim.
Non ego fulgentes Erythraeo litore conchas,
  Quas niger e rubris colligit Indus aquis.
Tu voti pars ſumma mei. Tu nectare Creſſo,
  Tu mihi Cecropiis dulcior una favis.
Per Te fama meis conſtabit ſola Camoenis,
  Solus & a veſtro nomine ſurget honos.

ELEGIA IX.

ERgo abiit, ſedeſque ſuas Galatea reliquit,
  Et ſecum innumeras abſtulit hinc Veneres.
  Quem ſibi manſuro foedere junxit amor?
Atque alium, pertaeſa mei, ſibi quaeret amantem,
  Et mihi ſacratas auferet alter opes?
Alter candidulae dextram committere dextrae
  Et pedibus tacita ſuſtinet arte pedes.
Sic praeſagus amor, qui fraudes novit amantum,
  Dictat, & abſentem cuncta timere jubet.

Di-

Divinoſque modos mirabitur ore canentem
  Alter, & argutos imbibet aure ſonos.
Ah! quoties nemorum frondes captabit & umbras
  Inviſum Superis noſtra ſecuta ducem?
Qui ſolis incertum animum tentabit in agris,
  Et mille inſidiis in ſua vota trahet.
Forſitan & lacrymas, & planctus addet amaros.
  Artibus his poterit noſtra puella capi.
Ah! quoties gratum, quem tingit thea, liquorem
  Hauſturae potum ſubdolus ille dabit?
Et digitis ludet, dum pocula tradit, & artes
  Diſcet ab ingenio, quod dabit illa, novas.
Dumque alii patinis, tacito paſcitur amore
  Atque ſupercilio ſigna loquente dabit.
Et gemet & ſuſpirabit, quaſi ſcilicet apta
  Verba locuturum non patiatur amor.
Et quid ad haec Galatea? novis incenſa favilis
  Se dabit aeterno forſitan illa jugo.
Quid ſi conſpicuus flammis radiantibus aether
  Fulgeat, & noctu Luna ſilente micet,
Externo decepta viro conſcendere tecti
  Summa per errorem, quo vocat ille, volet.
Scilicet ut propius coelum tueatur & aſtra,
  Ducitur ad ſummam noſtra puella domum.
Et ſi forte gradu pes fallere creditur uno,
  Lapſurae quoties porrigit ille manum?
Quoſque ipſi optarent Superi, complectitur artus,
  Forſan & invito carpit ab ore roſas,
Baſiaque (infandum!) mea ſubripit. Improbe, ceſſa,
  Ultoremque time, qui gerit arma, Deum.
In tua damna ruis. Noſtras ne tange favillas.
  Sacrilegum ferient fulmina miſſa caput
O mihi ſi liceat tacitos effundere queſtus?
  Sic tamen ut queſtus audiat una meos.
Et ſibi devotum verbis ſoletur amantem
  Mollibus, & firma laudet amare fide.

O nox innumeris haud impar una diebus
Quae ſpondes animo gaudia tanta meo!
Luna neget tremulum concedere lumen amanti,
Contineant nitidum ſidera cuncta jubar.
Non tenebris, non nocte, oculi velantur opaca,
Illuſtrat radiis quos Galatea ſuis.
Indignere licet, Phoebe, fateare neceſſe eſt,
Candorem ſuperat purior illa tuum,
Purior aeternis, quas fun lunt ſidera, flammis,
Non extinguendas vibrat alitque faces.
O mea Lux, quam fata meis amplexibus arcent,
Dum ſpes alternat noſtra timorque vices,
Seu memor es noſtri ſeu immemor; ignis inhaerens
Me tamen immemorem non ſinet eſſe Tui.

E L E G I A X.

EPISTOLA AD GALATEAM.

Pars animae; Galatea, meae, ſi cura Relandi
Ulla Tui ſupereſt, & tibi perſtat amor,
Si maneo, qualis te non abſente manebam,
Accipe, quae calamo verba tremente damus
Plus calamo mens ipſa tremit, dubiisque procellis
Acta per adverſas pellitur aegra vias.
Nam modo te memorem noſtri mens credula fingit,
Teque datae fidei poenituiſſe negat.
Forte etiam Galatea ſuum ſuſpirat amantem,
Dicimus, ardores & fovet illa meos.
Et modo diverſos alio flexiſſe calores,
Et non conſtanti te queror eſſe fide.
Forte peregrinis, ita ſuſpicor, uſta favillis
Alterius thalamos praeferet illa meis.
Atque aliquis priſcae jactans inſignia cerae
Immenſo claros ordine texit avos,

Ar-

Arvaque & Aſſyriis faſtigia fulta columnis
Fingit ad arbitrium vaſta, ſtruitque, ſuum.
Quemque ſibi peteret tentata ſuperbia mundum
Addit, & e rubro grana petita mari.
Ah ! mea, & o utinam certo mea, quo tibi magna
Nomina, & immenſae, quas dabit alter, opes?
His capiare, cave. Non his ſatiata cupido eſt.
Copia perpetuam non levat aucta ſitim.
Si bène, quid ſit amor, quid ſit Venus ignea, noſſes,
Blanditiaeque leves, & ſine fraude joci,
Oſculaque, & ſi quid cupido plus reſtat amanti
Non eſſes thalamis ſurripienda meis.
Nulla tuam poſſent a me divellere mentem
Nomina, nec flammis tu capercre novis.
Nuda Venus nulloque puer laudatur amictu:
Non auro aut gemmis flectitur ullus amans.
Arſit Priamiden, mortali ſtirpe creatum
Oenone, Clario praepoſuitque Deo.
Endymion potuit coelo deducere Phoeben,
Montibus errantes dum redigebat oves.
Quam non aetherea deductus origine ſanguis,
Non gazae poterant flectere, flexit amor.
Omnia nil in amore juvant. Amor omnia praeſtat
Solus, & innumeras exhibet unus opes.
Tu mihi cura manes. Tua me delectat imago,
Senſibus occurrens nocte dieque meis.
Convenit interdum comitum chorus & mihi clamat,
Quid trahis hic moeſtos, deſidioſe, dies.
Nos ſequere & lente viridi ſpatiemur in umbra,
Delectetque oculos multa puella tuos.
Scilicet ipſe colar, nemoroſaque tecta frequentem,
Tecta procul votis incolat illa meis,
Ipſe aliis capiar, dum me Galatea reliquit,
Forma Cytheriacae par Galatea Deae.

Horum aliquis calami luſu GALATEA notatum
  Viderat, adſcriptos obſtupuitque modos.
Sic Te prodis, ait; quae ſit Galatea requirit,
  Millenaſque vaga ſuſpicione notat.
Nec tamen aſſequitur multis e millibus unam.
  O ſoli tantum flamma ſcienda mihi!
Saepe per incultas ſine lege vagamur arenas,
  Et juvat in ſterili procubuiſſe ſolo.
Silva, ſuburbanis quae frondibus allicit urbem,
  Tam pede trita meo, quam pede trita tuo,
Saepe meos gemitus inter ſua murmura condit,
  Dum querulae querulum flere videntur aves.
Illic caſtaneae molles tua nomina ſervant,
  Quam bene nominibus nomina juncta meis.
Una quidem ante alias inciſa parte ſuperbit,
  Creſcit &, in titulos ambitioſa meos.
Illic arboribus demens mea vulnera narro,
  Et male deſertum me ſupereſſe queror.
Quem niſi ſpes reditus certiſſima jam ſuper eſſet,
  Tranaſſet Stygios flebilis umbra lacus.
Illic ſaepe tuos lego per veſtigia greſſus
  Et loca judicio ſaepe probata tuo.
Matutina mihi quoties praevertitur Eos?
  Haerentem quoties deſerit acta dies?
Flere meos caſus mihi fingitur, humida rore
  Quae narat, & lacrymas vix capit herba meas.
Has ubi nos heſterna dies duxiſſet in umbras,
  Se referunt animo gaudia lapſa meo,
Quae fatis praerepta diu ploramus acerbis,
  Atque illo, memini, ſolvimus ora modo.
Silva, nemuſque, meis oculis gratiſſima Tempe,
  Conſcia deliciis, ſilva nemuſque, meis
Dilectae ſalvete umbrae, quas praefluus amnis
  Excipit irriguit, & mihi reddit: aquis.

Si vobis devota placet Philomela querelis;
Quid prohibet, moeſtus pauca queratur amans.
Hei mihi, quam veſtrâ ſors eſt mea pejor? iniquis
Nos agimus fatis & ſine ſole dies.
Vos licet acris hyems cultu ſpoliarit, ademtas
Reddit, & ornatu, ver, meliore comas.
At mihi jam toto mea Lux non redditur anno.
Ver rediit vobis, & mihi perſtat hyems.
Jam reduces veſtris Zephyri tepuere ſub umbris,
Noſtra tamen Zephyri vota referre neganr.
Deſeruit patrios temeraria Nympha penates,
Auſa procelloſo credere vela noto.
Dî faciant ventis Galatea reducta ſecundis
Multa ſub hac figi baſia fronde velit.
Nec lateri comes ire meo bene juncta repugnet,
Aut in gramineo feſſa jacere toro.
Tunc ego vos (ſi fama meis venit ulla Camoenis)
Dicere victuris poſt mea fata modis,
Tunc ego vos ſero nitar celebrare nepoti,
O nemora, o dominae grata latebra meae!
Vobis Pauſilypus cedent, & Theſſala Tempe
Gloriaque Auſonii, Tiburis umbra ſoli.
Haec ego, dum procera comis nutantibus arbor
Annuit, & trunco ſigna tremente dedit.
Omine tam fauſto ſenſi fugiſſe dolores,
Atque animum dubios deſeruiſſe metus.
Ipſa videbaris jam tum mihi reddita, quamvis
Nunc quoque abes, votis uſque petenda meis.
Hactenus incaſſum nos omnia vovimus, & Tu
Exiguum pateris pondus habere preces.
Ergo veni, dilecta, veni, nec ámata morare
Gaudia, ſpes noſtras effice lenta ratas.
Quae Tibi cauſa morae? vetus an deſerbuit ardor,
Et nova fervoris ſunt alimenta tui?

Quae vix ut credam, timeo. Jubet illa timere
  Qui ſemper miſerum me comitatur amor.
Tu, precor, abſentis memorem Te vivere noſtri
  Scribe, niſi ſcripto ſis prior ipſa tuo.
Mille modis tuto mittetur epiſtola nobis
  Hoc mihi ſi poſſis dicere, quantus eram!
Nullus enim noſtris iret ſine nauta tabellis,
  Narrarentque meam ſingula vela ſidem.
Quod ſupereſt, chartae quam perlegis, oſcula figo.
  Oſcula, quae tumidas transvehet Eurus aquas.
Donec ad optatam ſine me delata puellam,
  Deliciis Domini ſint fruitura ſui,
Forte tuis, ſi noſtra manes, rapienda labellis,
  Invideo ſcriptis quae miſer ipſe meis.

E L E G I A XI.

DE GALATEA ABSENTE.

QUis novus exagitat mentem dolor, inque ſilentes
  Diſtrahit ignarum, qua velit ire, vias.
Quo teror? a tergo immenſae ſpectantur arenae.
  Fronte patent oculis aequora vaſta meis.
Quisquis ades, tacitoque vagantem litore cernis,
  Vota per has neſcis quanta ferantur aquas.
Altera, tot Charitum ſedes, domus illa Dearum,
  Eſt deſideriis ora petita meis.
Tu licet effuſo tollaris ad aethera plauſu,
  Da veniam dictis, patria terra, meis.
Gaudia nulla mihi, ſimul ac Galatea receſſit,
  Delicias nullas noſtra miniſtrat humus.
Tunc abiit decus omne, ſimulque abiere lepores,
  Et media videor vivere Sardinia.

Tunc licet uſque meis tua luſtrem compita plantis,
  Delectant oculos compita nulla meos.
At ſimul ac noſtris Galatea adlabitur oris
  Lux mea, rara tui dos, Galatea, ſoli,
Tunc rediit decus omne, ſimul rediere lepores,
  Et media videor vivere Theſſalia.
Tunc ſi forte tuas mea vita ſubiverit umbras,
  Pullulat illecebris quaelibet umbra novis.
O utinam, ſed vana precor, mihi fata dediſſent
  Quas amo delicias per vada ſalſa ſequi!
Nunc lacrymis gemituque animum torquemus inani
  Et bibulam tepido rore rigamus humum.
Talis ab Aemonio ſolventem litore planxit
  Theſſala Phylaciden Laodamia ſuum.
Talis ab aetherea fugientem Theſea Naxo
  Flevit inornatis Croſſa puella comis.
Infeſtum pelagus primas mihi porrigit undas.
  Et preſſa invitos tingit arena pedes.
Quis dolor ante oculos odioſum cernere fluctum
  Provehere, heu! noſtram debuit ille ratem.
Debuit illa meam comitari lympha carinam,
  Donec in optatos ſiſteret acta ſinus.
Hei mihi, quod ſurdo facimus convitia Ponto,
  Non profecturas reſpuit ille preces.
Vovimus incaſſum. Tumidis obmurmurat undis
  Et medio Nereus ſupprimit ore ſonos.
Applicet artifices utinam mihi Daedalus alas,
  Quae moveant humeros ſuſtineantque meos:
Nulla Caledonio facerem nova nomina Ponto,
  Nec facerem, coeli qua calet ora, viam.
Aut hoc, quod vaſtis ſpatiis diffunditur aequor
  Cogat in anguſtum Diva Deusve fretum.
Acciperent noſtros vada caerula protinus artus,
  Et patriae poſſem dicere, terra vale,

Qua mihi, tot curis quem fata dedere premendum,
Primus Apollineo fulſit ab axe dies.
Terra vale dilecta, vale cariſſima nutrix,
Abſtrahor, atque alio gratior ora vocat.
Neſcio quae laetum pertentant gaudia pectus,
Dum medio videor jam fluitare mari.
Dum mihi provecto propiora cacumina canent,
Deſtituuntque oculos rura Batava meos.
Credula mens nimium plaudens in imagine falſa
Laetitiae ſpeciem, quam ſibi fingit, habet.
Ah! nimium brevis, & certo peritura voluptas.
Dum procul a votis cogor abeſſe meis!
Nuper, inexperto mihi tunc ita viſa, canebam
Leandri querulis triſtia fata modis.
At nunc felicem merito celebramus amantem,
Nabilis ad dominam quem tulit unda ſuam.
Hoc mare (quis dubitet) non eſt tractabile nauti.
Scimus, ut iratas concitet aequor aquas,
Et modo ſideribus tumidos permiſceat aeſtus,
Et modo turbati ſidat ad ima vadi.
Tu potius, mea vita, redi, longoſque per annos
Te mihi, meque Tibi ſit, Galatea, frui.

E L E G I A XII.

QUaerimus incaſſum miſeris ſolamina flammis
Immenſo profugos quos juvat eſſe mari
Dum procul a domina flammas procul eſſe putamus,
O triſti laeſum vulnere, quiſquis amat!
Quum nobis aderat Galatea urebat amantem,
Nunc abſens geminat, quas tulit ante, faces.

Fru-

Fruſtra ego mutavi terram, Batavosque reliqui.
Ut fugiam, ſequitur, nec fugit, acer amor.
Quot mihi ſolliciti ſuperata pericula ponti,
Quot mihi ſunt longae fata ſiniſtra viae?
Et tandem peregrina ſinu me terra recepit,
Quam patriae poſſem praepoſuiſſe meae,
Una niſi arcano ſibi me junxiſſet amore,
Et faceret Batavum dulcius eſſe ſolum.
Hic, quod abes, moeſtis frangor, Galatea, querelis:
O decus! o animi gloria magna mei!
Hic ego Te ſolam ſuſpiro, tuoſque calores,
Quos mihi dent firma Di ſupereſſe fide.
Ne forte externo mea ſpes rapiatur ab hoſte
Et ſegetem ſternat falx aliena meam.
Infelix quoties praeſentia gaudia fingo?
Et miſer abſenti credor adeſſe Tibi?
Saepe tuas manibus junctis errare per umbras,
Saepe tuis vidior baſia ferre genis,
Saepius in ſolita projectus molliter herba
Amplexuque tuo colloquiiſque frui..
Haec ego dum meditor tacitum mirantur amici
Quo raperis? dicunt. Quae tibi cura nocet?
Lumina neſcio quid teneri ſpirare videntur.
Cernimus, O quid nos fallere credis? amas.
Erubui, nec enim valui depellere culpam.
Paſcebant flammae me Galatea tuae.
Eſt tamen hic Rhodope patriis celeberrima terris,
Dum licet, haec oculos detinet una meos.
At non illa meos a Te deflexit amores.
Reſpectu tantum tangor amore tui.
Illa tui ſimiles aliqua ſub imagine vultus,
Si poſſint ſimiles eſſe, puella gerit.
Eque ſuis oculis, ſed non tua, fulmina mittit,
Quae tamen ad flammas ſunt minus apta meas.

 In-

Inque pari dociles ponit ſtatione capillos.
Quaque ſoles, teneros dirigit arte pedes.
Et, quae te deceant, humeris ameletidas aptat.
Et premiter ſtrophio vincta papilla pari.
Ut Tibi non par ſit (nec enim ſe dicere vellet
Ipſa, modo videat te ſemel illa parem)
Neſcio quo tamen illa modo me tangit & urit,
Viſaque me toties admonet illa tui.
Sic ubi ſe extremo demerſit in aequore Titan,
Et rapuit mundo quas dedit ante, faces,
Suſpicimus nitidae radios & cornua Lunae,
Debilius Phoebo ſpargat ut ipſa jubar.
Ah! quoties dixi, niſi me Galatea teneret,
Eſſet, vel poterat forſitan eſſe, mea.
At momenta tuae libranti ſingula formae
Judicio ſordet caetera turba meo.
Ah! quando dabitur Batavaſque reviſere terras
Et formam cupida mente notare tuam,
Ut mihi vileſcat Rhodope, tibi proxima forma
Et teneas animum ſola, puella, meum.
Fallor? an hinc vires animus capit, & ſibi plaudit?
Omne, quod eſt pulchrum, cedat in orbe Tibi.
Nulla puella meos a Te revocabit amores,
Ut videant ipſas lumina noſtra Deas.

E L E G I A XIII.

DEFLET OBITUM GALATEAE.

Ergo erat in votis ea vivere tempora noſtris,
Queis mihi ſunt toties irrita vota mori?

Mors

Mors properata veni, quid adhuc mea gaudia differs?
  Pelle moras, vitae ſtamina rumpe meae.
Vita mihi poena eſt. Venies gratiſſima nobis.
  Ah! mihi jam fruſtra ſaepe vocata veni.
Paſcimur his miſeri noctеſque dieſque querelis,
  Et tamen ingratum ferre jubemur onus.
Vivimus inviti, ſi poſſit vivere credi
  Ipſe ſuae dominae morte ſepultus amans.
Me miſerum! illa animae quondam ſpes unica noſtrae,
  Ingenio cauſam quae dedit una meo,
Illa mihi toties reliquis praelata puellis,
  Et Veneri formâ par Galatea, fuit.
Noſtra fuit nigriſque indigna reconditur umbris.
  Hei mihi, quod poſſim dicere, Noſtra fuit!
Ergo ego Te nunquam, fuſis in colla lacertis
  Excipiam gremio, Nympha beata, meo?
Nec mihi ſperato toties ſociabere lecto?
  Et non libata virginitate cadis?
Ergone funeſta clauduntur lumina nocte,
  Quae toties animi flamma fuere mei?
Quae toties noſtris cantata fuere Camoenis
  Lumina, perpetuas mittere docta faces?
Ergone compoſitos undae ſolvere capillos,
  Quos Venus ad cultum quaereret ipſa ſuum?
Candidaque irata foedarunt pectora fluctus,
  Admotas potius apta fovere manûs?
Forſitan, O mea Lux, dum te jactata profundo
  Pars lacera everſae ſuſtinet una ratis,
Et gemitu extremo mea nomina ſuſpirabas,
  Ora ſuperfuſo preſſa fuere mari.
O facies rerum miſeranda! O triſtia fata!
  O dolor in numeros non revocande meos!
Scilicet hoc praeſaga mali mens ante timebat,
  Quum mihi dicebas, non reditura, vale.

Vix ea ſuſtinui, ſed ad haec, Poſt pauca revertar,
 Pectora neſcio quo preſſa fuere metu.
Nunc miſer experior nimium divina futuri
 Omina quae ſenſi, non caruiſſe fide.
Hei mihi? cur Batavo deducta eſt littore puppis,
 Illa procelloſis praeda futura notis?
Quae Te, quae tecum mea gaudia ſuſtulit, & me
 Aeternum a votis juſſit abeſſe meis.
Illa dies nigro funeſta notanda lapillo,
 Excidat e faſtis, Belgica terra, tuis.
Flete meam ſylvae, dilectaque rura, puellam,
 Non iterum tenero rura terenda pede.
Vos ego, dum veſtris Galatea errabat in umbris,
 Dixi Theſſalicis anteferenda jugis.
Vera quidem dixi. Sed nunc decus omne receſſit,
 Omne decus veſtro contulit illa ſolo.
Non iterum Zephyri miſcebitis exhalantem
 Ore animam veſtris laeta per arva ſonis
Nec ſparſos ſine lege in lactea colla capillos
 Murmuribus dabitur ſollicitare novis,
Flete meam ſontes, Batavaſque ſecantia campos
 Flumina, jam lacrymis turgidiora meis.
Flete ſuburbanae, quas una preſſimus, herbae;
 Non iterum tantas excipietis opes.
Non iterum caſtae ſpectabitis oſcula dextrae,
 Oſcula coeleſtes apta movere, dari.
Non iterum noſtris languebit Nynpha lacertis,
 Quae fortunato gaudet in Elyſio.
Nec mecum riguae projecta in margine ripae
 Formoſo vitas ore beabit aquas.
Ah! quoties, ut Te poſſent, formoſa, videre,
 Naiades fluctus detinuere ſuos?
At qui, ceſſuri ſine fine urgentibus undis,
 Te ſimul & gratum deſeruere locum.

Nil

Nil niſi flere lubet Lacrymae, ſuſpiria, planctus;
  Delectant animum ſola, tenentque, meum.
Aut ego litoreis errabo ſolus arenis,
  Qualis ab infido Creſſa relicta viro.
Aut vox innumeris ſingultibus interrupta
  Afficiet gemitu ſidera ſumma ſuo.
Qualis populea latitans deſerta ſub umbra
  Daulias Iſmarium foemina luget Ityn.
Aut nomen Galatea tuum cava ſaxa docebo,
  Ut poſſint gratos reddere ſaxa ſonos.
O formoſa, oculiſque diu gratiſſima noſtris,
  Pro verbis lacrymas accipe, Diva, meas.
Da veniam, dignis quum deſint verba querelis,
  Quod mea tam juſtus ſuprimat ora dolor.
Mens mea, ſacra Tibi, caſtis contenta manebit
  Luſibus, ulterius nil habitura tui.
Et tibi conſtantes etiam poſt funera flammas
  Offeret. Elyſiis, & tibi, juncta choris

Hadriani Relandi

ELEGIA

AD

NOBILISSIMUM ATQUE SUIS VIRTUTIBUS ET NATALIUM SPLENDORE ILLUSTREM

GULIELMUM BENTINGIUM,

EQUITEM, VICE COMITEM IN WOODSTOCK, BARONEM IN CIRENCESTER, &c.

PEREGRE PROFICISCENTEM.

Gulielme, Invicti ſoboles generoſa Parentis,
 Illuſtrans veteres nobile ſidus avos,
Pars animae, Gulielme, meae, mea gloria, nomen
 Qui mihi ícis nullum carius eſſe Tuo.
Ergo dies venit, qua nos, patrioſque penates,
 Deſeris, o! lacrymis non revocande meis,
Atra dies, quam praecipitem mihi fata tulerunt,
 Fata nimis voto pernicioſa meo.
Nec Te, feſtivis actae ſermonibus horae,
 Tritaque veloci proxima ſylva rota,
Nec juga, nec ſaltus laetis venatibus apti,
 Multaque, quae nuper grata fuere movent?
Nec Te deliciae, quas continet Haga, nec illae,
 Quas Tua, Pauſilypi nomine dicta, domus,

Nec

Nec Te preſſa Tuo toties pede litora tangunt,
  Prima Caledonii quae ferit unda maris?
Nec nemus, Haganae quondam primordia ſylvae
  Quod media priſcum nomen in Urbe tenet,
Qua gemino lateri praetexta palatia ſurgunt,
  Magnorum titulis nobilitata virum.
Queis Tua ſtructa recens amplum domus addit honorem,
  Quae dominum fruſtra moeret abeſſe ſuum.
Vidi ego, vicinis Dryadas lugere ſub umbris,
  Antraque diffuſis coeca ſubire comis,
Inque ſuburbanis, Tua quae videt Haga, viretis,
  Luctum, qua poterant, ſingula, voce, loqui.
Ergo ſines, dicenda Tuo de nomine Tempe
  Deſerti ſpeciem moeſta referre loci?
Ille ego, qui toties Tecum nemora illa ſubivi
  Graminei captans commoda blanda tori,
Quo Tecum recubans ſaevos Hyperionis aeſtus
  Et Pharii poteram ſpernere tela canis,
Non illa poſthac, ſine Te, ſpatiabor in umbra.
  Delicias Tecum perdidit illa ſuas.
Quo mihi tot nemorum frondes, &, gaudia Regum,
  Heſperidum Batavo conſita poma ſolo?
Quo mihi tot fontes, admotaque culmina coelo,
  Quique novo rurſus flore ſuperbit ager?
Quo mihi perpetuo decurrens murmure rivus?
  Et nata, ut ſomnos provocet, aura, leves?
Haec, adamata prius, nunc non adamanda, relinquo,
  Dum Tu ſolus abes, dos, Gulielme, loci.
Ne tibi ſit tanti peregrinas viſere terras,
  Per mare, per dubiae mille pericla viae.
Pauſilypus. fingas, & proxima Mergilline,
  Omnia, quae retulit fama benigna, dabunt.
Conſpicies tepidas, licet, & mirabere, Bajas.
  Ionii cernes aequora vaſta maris.

Tu-

Tuſcula Te excipiet tellus, Anienaque ſummis
In Tiberin praeceps lympha voluta jugis.
Nec tamen invenies, niſi nos praeſagia fallunt,
Tam longae pretium grande fuiſſe viae.
In Tua tecta redi, ſuetaſque excurre per umbras;
Pauſilypum, Bajas, haec Tibi terra dabit.
O utinam patriae cedat G U L I E L M U S amori!
O utinam Batavas cernere poſſet opes!
Quid querimur? Nil vota valent. Sententia perſtat.
Carmina propoſitum nulla morantur iter.
Certus es ire tamen, patrioſque relinquere fines,
Regnaque vicino ſoie peruſta ſequi?
I, quoniam precibus non eſt locus, i pede fauſto,
Quo Tua Te virtus, & Tua vota vocant.
Jam Tibi componat tumidas Rex aequoris undas,
Et facilem ſternat per ſua regna viam.
Sive lubet veſtros primo luſtrare Britannos,
Et non ignotum findere puppe ſalum.
Seu lubet exemplo priſci dare vela Rutilî,
Et legere Hadriaci litora curva maris,
Seu Tibi Sicanii portus, Aetneaque rura,
Seu Veneta in mediis ora petatur aquis.
Si terra tentabis iter, rapidiſque ferentur,
Per juga, per valles, eſſeda veſtra rotis,
Nulla repentino Te laedant obvia caſu.
Cogant ingratas nectere nulla moras.
Nec te difficili medius ſol torreat aeſtu,
Nocturno rigeant nec Tua membra gelu.
Laeta Tibi, qualis Saturni luſſit in aevo,
Fulgeat, aeterno candida vere, dies,
Aeolus invito nocituros carcere ventos
Comprimat, & Zephyros mittat in arva ſuos
Nulla Tibi deſcendat hyems, nullaeque procellae,

Nulla

Nulla refulſuro fulmina miſſa polo
Nec pedibus ſubjecta Tuis ſubſidere tellus
Audeat, atque ima murmura condat humo.
Omne Tibi, qua carpis iter, ſe ſternat, & omne
Lilia cum violis fundat odora ſolum.
I fauſtis, GULIELME, avibus; noſtrique memento,
Quem Tibi manſuro foedere junxit amor.
Atque oculis luſtranda Tuis ea moenia viſe
Quae veterum nuper ſcripta legenda dabant.
Antiquae quoties excelſa palatia Romae
Depinxi rudibus, Te cupiente, notis?
Hac ibat Tiberis (calamus monſtrabat euntem)
Hîc ſteterant magni templa ſuperba Jovis.
Illic Tarpejae rupes, mons Coelius illic,
Appia hic, Latiae maxima fama viae.
Nunc paſcent oculoſque Tuos, pedibuſque terentur,
Quae mentem toties detinuere Tuam.
Multa, animo deleta Tuo, tunc viſa, recurrent:
Terraque pro faſtis quaeque futura Tibi eſt.
Ticini flumen Romana cadavera Poenos
Merſiſſe invitis mille queretur aquis.
Quum Trebiam cernes, ſuccurret fuſa juventus,
Tactaque nocturno caſtra Latina dolo.
Litora Te diram ſtragem Thraſymena docebunt,
Agmina barbarica Martia pulſa manu.
Si Cannas ſpectare juvat, Campanaque rura
Viſere, an Hannibalis non meminiſſe potes?
Quid non Roma dabit? Quae Te perducet in Urbem,
Eſſeda Flaminiâ ſiſte Britanna viâ.
Atque Urbem ſummo de culmine contemplare,
Praeſidium Latii grande, decuſque, ſoli.
Hic Tibi magnorum curas & praelia Regum,
Ac terra & vaſto parta tropaea mari.
Hic Tibi, quae quondam fuerant, nunc diruta bello,
Effin-

Effinges animo, templa vetuſta, Tuo.
Fultaque marmoreis ſpatioſa theatra columnis,
Vix e ruderibus nota theatra ſuis,
Haec ubi conſpicies, Romae, ſcio, fata dolebis.
Haec lacrymas poſcunt, elicientque, Tuas.
Sed Romae quid damna queror, quum me mea tangant?
Materies elegis aptior illa meis.
Tu quod abes, GULIELME, quod invida fata negarint
Me diſcedenti claudere poſſe latus:
Quod metuam, ne quo forſan laedare periclo,
Haec eſt triſtitiae ſumma caputque meae.
Quod ſupereſt, faciam. Submiſſa mente precabor,
Ut faveant votis terra fretumque Tuis.
Ut citus in patriam redeas, ſalvumque relicti
Te reducem videant in Tua tecta lares.

O D E

IN LAUDEM

OESEOS LUCRETIANÆ

QUAM

Omnium φιλομούσων examini,

ET

Placido cujusvis benevoli lectoris judicio modeſtè ſubjicit

ADRIANUS REELAND:

O Quo reſurgit littore publica
Lux Univerſi, chryſolithis nitens
Quo Phœbus Eoo rubentem
Quadrijugum vehit orbe currum

Et quo recedens occulit igneos
Supinus axes, Heſperiæ juga
Quo fulgidus ſplendor coronat
Perpetuum rutilantis aſtri,

Laudanda latè Muſa Lucretii!
O eruditæ ſidus adoreæ!
Quod maximos ſæcli vetuſti
Æquiparat numeris Poëtas:

Cujus remotos per populos meanſ
Durabit ingens gloria perpetim,
Lux donec in flammas ituris
Exitium dabit una terris,

Te, Muſa, dicam: Te ſuper arduas
Egreſſa nubes, culmina Caucaſi
Luctabor efferre. O tenellis
Sterne viam per acuta plantis!

Exuberantis quem ſæpientiæ
Hic cerno fontem! qualia pectoris
Hic ſigna perdocti refulgent!
Quanta gravi canit ore vates

Sublimioris carmina judicî!
Ut fertur altis flumen ab Alpibus,
Sic deferens ſecum ruenti
Attonitas rapit amne mentes.

Sæpe hinc, profundo captus ab alveo
Sententiarum, queis validus fluit,
Et mentis & linguæ carebam,
Res ſuperas meditatus, uſu.

Subnixa nugis ſomnia vilibus
Non hic recenſet, ludicra, turpia,
Quæ molliter mulcent amantes
Eloquii, ſed inanis, aures.

Hæc ſit poeſi materies levis
Vatum priorum grata canentium
Figmenta, queis plauſum merentur,
Verba ſono reputantis orbis.

Hon-

Honeſtiori ductus ab impetu,
Res, noſter, ipſis fontibus eruit
Naturæ, & oſtendit ſagaci
Se ſtudio coluiſſe Muſas.

Seu prima mundi, tot ſapientibus
Quæſita Grajûm, principia explicat,
Rerumque ſcrutatur latentes,
Ingenio meliore, cauſas.

Seu poſſe ſciri, contra Academicos,
Res univerſi perſpicuè docet;
Et ſenſuum fraudes jocoſo
Excipit, ut dubias, cachinno.

Majora cœli ſeu duo lumina,
Certasque motûs, quas ſubeunt, vices,
Et ſolis ac lunæ, venuſto
Proſequitur calamo, labores.

Seu, quas metalli, fiſſa ſalubribus
Venis, recondat divitias humus,
Seu grandinem narrat, niveſque,
Et tepidis grave fulmen auris.

Seu quâ liquescant ſulphura, quâ crepent
Fornace flammæ, quam glomerent picem
Eumorum, & avulſas ruinas
Æthereis agitent caminis

Ætnæ, tonantis culmine, vertices.
Seu quis Veſævi turbo frementis, &
Mirabiles ſtudet per artes
Ignivomos aperire montes.

Seu ſtare terram firmiter aſſerit
Centro univerſi, ſole volubiles
Verſante currus; veritatem,
Augurio licet, aſſecutus.

Nam verè id ipſum creditur arduum
Firmare noſtræ jure decempedæ,
Clarique diſtinctique captûs
Judicium fugit, & tribunal

Solius audit cœlituum Patris,
Qui voce ſacrâ ſæpius indicat,
Certisque telluri quietem
Attribuit, ſine lite, verbis.

Par eſt politis carminibus decor;
Par eſt venuſtas. Materiam rudem
Quam melleo veſtit lepore?
Quam nitidis ſtruit illa verbis?

Qua fuſa tellus Auſonis antea
Non ſenſit aëris murmure tibiæ,
Non ante ſacratas adire
Romulidum numeris ſorores

Qui primus alto ſuſtinuit pede:
Qui tam efficaci atque inſuperabili
Splendore rerum provocavit
Quotquot erant, quot eruntque vates;

Ut vel diſertæ fons opulentiæ,
Latinitatis maximus arbiter,
Ut Tullius magnum æſtimârit
Hunc animo, ſed & arte, ſummum.

Hi

Hi nempe Athenis. præſidibus duo
Vixere iisdem: mox ſapientiam
Rumore vix notam volucri
Belligero Latio intulere.

Marens, ſolutæ flumine copiæ,
Carus, ligatis Piëridum ſonis
Complexus eſt artes, & urbi
Tradidit ingenioſiores.

Verè ſtupendo plenum opus impetu!
Tantisque dignum Atlantibus! improbo
Qui tale tentavere niſu,
Innumeris memorentur annis.

Nec illa tantum cingit adorea
Frontem Lucretî. Vitruvius, Nepos
Et Gellius, Naſo, gravisque
Thebaidos celebratus auctor,

(Ne Vosſios aut Scaligeros loquar
Recentioris lumina ſæculi,
Ne Barthios, Stradas, Marullos)
Unanimes meliore vatem

Ornant coronâ: fulcra labantium
Scientiarum, poſtgenitis duces,
Quos doctior latè patenti
Circuitu veneratur orbis.

Quid? quod notatum Grammaticis legam:
His ſæpe campis Virgilium ſibi
Non pauca legiſſe, æmulatum
Mellilegas Latii volucres.

Quod ſi ligati carmine dux gregis,
Vatumque præſes, grandiloquus Maro
Cenſetur, hunc qualem putamus?
Qui meruit docuiſſe tantum.

Poëſeos ſublimis Apollinem,
Conſentienti Caſtalidum choro
Cui laurus offertur perenni
Fronde ſacros religans capillos?

Sed quæ invidentum murmura! (nam ſolet
Paſſim ire magnis ingeniis comes
Calumnia, excelſam maligne
Dente petens inimica famam)

Nomen Poëtæ condere ſuſtinent?
Ultore verſu mox removenda, nec
Labore diſſipanda magno,
Turgidulis ut avena ventis.

Rubiginoſis aſpera vocibus,
Duriſque clamant horrida, nuſpiam
Adſperſa Muſarum lepore,
Carmina; nec meritum cavillis

Injurioſis excipiunt virum,
Scabroſque fingunt verſiculos, ea
Quos ſæcla cunctis prætuliſſe
Macrobii Furius fatetur.

Et poſt, ſecutis temporibus, ferunt,
Ornatiori aſſueſcere vix ſtylo,
Aut, mitius cultas, amare
Pieridas potuiſſe, Romam.

Hin

Hinc ſæpe Flacco, temporibus Titi,
Lucilianos præpoſuit modos,
Glandesque captavit, repertis,
Barbara poſteritas, ariſtis.

Sectatus autem ſi genium ſui
Credatur ævi, ſeque adamabilem
Præſtare tentarit legenti,
Quid meruit vitii Poëta?

Nec deſtitutum cenſeo gratiæ
Limatioris flore Lucretium,
Terſumque ſermonem & diſertum,
Qui nequeat Ciceronianæ

Orationi cedere, (ſi fides
Sit danda multis) non imitabilem
Verſu aſſecutum puritatem,
Præcipuis placet eruditis.

Quanti labores! tam ſterilem rudem
Gargettianam quod ſapientiam
Immitibus metris ligârit,
Auſonias imitatus artes;

Cum linguæ egeſtas, & novitas rei,
Ipſo fatente in fronte voluminis,
Nec plana Grajorum reperta,
Difficiles pariant camœnas.

Tentanda doctis illa forent viris,
Queis ficta vanis delitiis placet
Fabella, queîs excogitati,
Ingenio volitante, verſus;

Tentanda Momis illa loquacibus;
Qui ſæpe famæ laureolam ſuæ
Hinc, inde, venantur, celebre,
Qua poterint, lacerando nomen.

At ſi refertam ſordibus impiis
Fœcem reprendant: Num vitio reus
Damnatur uno? Num ſepultas
Hac cuperent ratione Muſas?

Non ſic Poëtam nox Acherontii
Livoris atrâ condet arundine,
Qui luce non vanâ nitentes,
Tartareo levat amne vultus.

Tanta eſt ſonori vis modulaminis,
Quæ vel minaces detineat feras,
Menteſque ducentem ſecutas
Non humili rapiat volatu.

Fallorne? lenti ſubſiliunt pedes,
Ceſſantque ſuetum currere tramitem,
Et neſcio quantis faventes
Verticibus minitantur alæ.

Decedere urbi jam ſtupeo domos,
Ipſaſque turres: Oceano rates
Jam ſubtrahi cerno: levemque
In globulum coiiſſe vaſtum

Telluris orbem miror, & horridæ
Nubi involutum lumine proſequor
Intentiori; jam micantes,
Ecce, locum capit inter ignes!

Er-

Ergone ſummum ſic datur æthera
Tranare, nullæ quem nebulæ tegunt?
Terramque depreſſam canentis
Deſerere auſpicio Poëtæ

At, te, ſuperbis fulta curulibus
Quem fama curſu præcipiti vehit
Ad ſiderum celſos receſſus,
Cœrulei per inanis orbes,

Vates Lucreti! te memorabili
Canende buxo! nec popularibus
Laudande nervis! eruditæ
Materies generoſa menti!

Te, ditioris vena ſcientiæ.
Te, doctioris carminis artifex
Parnasſio tincti liquore,
Pindaricos ſimilare cantûs

Peritus, addat cœlitibus, tua
Dignis honoret nomina verſibus,
Vatumque vix tuli ſecundas
Prædicet egregiè camænas:

Nobis; eburnam tendere barbiton
Excelſiori non licuit metro.
Ignoſce, non parem, tuarum
Eloquio occubuiſſe laudum.

EPINICION
Namurco Belgis feliciter reſtituto.

1 Septemb. M D C XCV.

VIctrice nuper qui ſibi dexterâ
Subjecit orbem, qui modo Belgii
Urbeſque, turreſque, & ſuperbas
Stravit humi, Ludovicus, arces;

Quo ſole fulſit Gallia, triſtibus
Palleſcit umbris. Occidit, occidit,
Turpique procumbit ruinâ,
Icariis furibundus auſis.

Vixdum tremendis, Belga, tonitruis,
Et ſulphuratis fulminibus, gravem
Concuſſerat dextram, potenti
Perniciem meditatus urbi:

Vixdum minaci proruit impetu,
Muroſque tentat non penetrabiles;
Immugiunt rupes, & altum
Attonitæ inſonuere cautes.

Terrent frementem talia Galliam,
Quæ bellicoſam conglomerans manum,
Repente collatis in unum
Viribus, explicuit catervas.

Fruſtra. (Triumphi teſtis erit recens
Devicta pubes.) Fortior æneos
Perrupit imbres, & ſubegit
Belligeram, GULIELMUS, arcem.

Non

Non emta turpi munere mœnia:
Ceſſere ferro. Regia nobilis
  Miratur, exhauſtumque Martem
    Pariſiæ ſtupuere vallès.

Dum Rex ſuorum diruit impius
Delubra Divûm: dum furit in Deos
  Et Templa Bruxellæ nefando
    Sacrilegus ſepelivit igne.

Io triumphe! Ter Batavæ crepent
Hac nocte flammæ. Ter reſonent pio
  Tormenta plauſu. Ter refuſo
    Æthera concutiant fragore

Ad bella nati Gallica Britones:
Ter doctiorum exercitus artium;
  Trinoque Namurcum tremore
    Ter trepidos imitetur ignes.

F I N I S.

93-B13485 bound with

157 Rel

Liber Leonard Baskin.

Richd. Hatchwell
£ N.r5
1975

RELAND
de
Spoliis